

„הביטו מי שמדבר“, רטן השוטר, דרך על קרש המעבר, קפץ וירד אל ספינה החום של ישראלה.

שני גופות חסונים, לבושים בגדי ים צרים בלבד, הגיחו ויצאו מתוך תא הספינה. שלימלה, פקד האחר מהם, גש וחביא דלי מים מן החוף. שלימלה לויצקי (26), איש גבעת, רכביים שליד תל-אביב, חנוך הפליימס, מלח בעל חק של 5 שנים בצי המסחרי הישראלי, נד בראשו מזוב התלתלים בחיוב. בתנועת יד מחה את שרירי ארוחת הבוקר משפמו הבהיר קפץ בגמישות לעבר הרציף.

שיחה באונייה

ארבעה חרשים לפני כן חזר שלימלה מהפלגתו האחרונה (ארצות הברית) כשבלבו רעיון דמיוני במקצת. הרעיון: לחצות את האוקיינוס בסירת מפרש קטנה. בשוטטו ברחובות תל-אביב, לא ידע עדיין כיצד יממש את חלומו הנועז, שנראה כרוחק ביותר מאפשרות של בצוע.

באתר הערבים נעצרה לידו מוגיה של מכה, ששמח מאד לפגשו שנית אחרי שנים כה רבות. שלימלה התיישב ליד הנהג הברכות והשאלות הרגילות של „מה נשמע?“ ו„מה אתה עושה?“ הוחלטו. שלימלה פרש לפני ירידו את תכניתו הדמיונית.

צבי קפלן (28), יליד רמת גן, מכונאי מסוג א, בעל עבר הרפתקני עשיר בצבא הבריטי בימי מלחמת העולם השני, צייד ודייג חובב — לא העביר בקורת קטלנית על דברי ירידו, גם לא ניסה להוכיחו על פניו. במשך שעות רבות ישבו השניים כמושב המוגיה כשהם שקועים בשחה. התלהבותו של צבי קפלן הלכה וגברה מרגע לרגע.

מאותה שעה נצמדו השניים לרעיון שמשך אליו חברים נוספים. יעקב קמלניק (24), המכונה „רכשי“, לזכר שרותו כקצין רכש בחטיבת הראל בשעת המצור על ירושלים, יליד וחובות, רחב כתפיים, ראשו עטור רעמת שער מתולתל. הכיר את שלימלה במשך 4 שנות שרותו כמשמו באונייה הצי-המסחרי. לא היה צורך בדברי שכנוע מרובים על מנת להלהיבו לנסיעה הרפתקנית מסוג זה.

השלושה פנו לחיפוש שני דברים הכרחיים: כלי שיט מתאים, ומפקד. ימאי, היכול לקחת מטע מסוג זה על אחריותו. החילה נודע להם על קיוס יאכס* לא גדול ביותר, המ נח על רציף נמל חיפה כאבן שאין לה הופכין. לאחר חקירות מרובות ומסועפות נודעה כתבתו של בעל הספינה. היה זה יהודי-אנגלי, חרשתן ידוע בארץ אשר הגיע לכאן בספינה מלונדון, אנגליה. היה בועתו למכרה.

שלושת בעלי הדמיון פנו אליו ושטחו לפניו את תוכניתם. האנגלי התלהב עד מאד לשמע הדברים, מסר לבחורים, להפתעתם, את הספינה לשם עריכת ההפלגה. התנאי שלו היה צנוע ביותר: להמנע מפרסום שמו.

הספינה עמדה נתמכת על שני בולי עץ. שמש הקיץ ייבשה באכזריות את לוחותיה. שלושת הצעירים החליטו את בגדיהם, לבשו בגדי עבודה, ניגשו במרץ למלאכת גירוד הצבע המחלקף מעל דפנות הספינה.

כלי נאומים מפוצצים

צעיר חד פנים, בעל צינים נוצצות ותנועות נמרצות, ניגש אל העוברים, הציג את עצמו כפועל העוסק מטעם בעל הספינה בתיקונת החבריה קיבלוהו ברצון לעבודה, מבלי לשער שרכשו להם בכך את מפקדם להפלגה העתידה.

הצעיר: מכס גלזר (26), יליד חיפה, ימאי ותיק, עבד באוניות זרות כבר משנת 1942, הצטרף לצוות הראשון של האניה הישראלית קדמה. בהפלגתה הראשונה (1947), שרת כקצין שני באוניות שונות של הצי המסחרי, מפעילי שביתת הימאים (חבר מזכירות איגוד הימאים שהתמרד), לאחרונה — קצין ראשון באניה שיאו שהיתה בידי חברי הקיבוץ המאוחד.

לאחר שבועות מועטים של עבודה בצוותא, נתקשרה גם נפשו של מכס לקליפת האגוז הלבנה. בלי טקס של השבעה, בלי נאומים מפוצצים, הציג את מועמדותו לצוות. התקבל, הכרו כמפקד בגלל דרגתו הימית הגבוהה וכשרונו המנהלתי.

במשך שלשה חודשים ארוכים עבדו הארבעה בשיפוץ ומרוק כל קרש מקרשי הספינה. שלימלה, רכש ומכס — נטשו את העבודות מהם עסקו בחוף לשם סיום, הקדישו את כל

* ספינה המשמשת בעיקר למטרות טיול, ארכה בדרך כלל בין 7 ל-30 מטר, מצוידת במפרש גדול ולרוב גם במנוע עזר.

פנים תא הספינה: במשך היום משמש התא כחדר אוכל לצוות. שולחן מתקפל מוצב ברווח שבין הדרגשים על ידי לוחות מיוחדים הקבועים בדפנות. יוצרים בכך ארבעה מקומות שינה נוחים לארבעה אנשי-צוות (ראה תמונה בעמ' 5) שני הנותרים נמצאים תמיד בשמירה.

השוטר בריא הבשר השעין את רגלו על הקרש שקישר את ירכתיה של ישראלה אל הרציף. „היי חברה!“ קרא לעבר הפתח הצר של תא הספינה. ראש עטור בלווית פרועה ופנים שזופים, כבצץ מהיר האשנב. הפנים התרחבו לחיוך. „אה; בוקר טוב, אדוני!“ „אפשר להכנס?“ שאל השוטר הידידותי. „שמן כמור?“ אמר שווף הפנים, „אתה תהסוך לנו את הספינה.“

ואלה האנשים:

מכס גלזר, מפקד הספינה

צבי קפלן, מכונאי ראשי וטבח

יעקב (רכשי) קמלניק, מכונאי שני

יורם פרידמן, סגן מפקד הספינה

שלימלה לויצקי, מזה כשיר